

**Витяг з протоколу №7
засідання кафедри філософії та релігієзнавства
факультету гуманітарних наук НаУКМА
від 28 жовтня 2024 року**

ПРИСУТНІ: голова засідання – зав. каф. філософії та релігієзнавства, д. філос. н., проф. В. І. Менжулін; *викладачі кафедри:* к. філос. н., доц. В. П. Козловський; доктор філософії, ст. викл. О. Р. Крупина; д. філос. н., проф. Т. В. Лютий; доктор філософії, ст. викл. Ю. В. Розумна; д. філол. н., проф. Ю. І. Сватко; к. філос. н. Л. А. Пастушенко; д. філос. н., проф. М. Л. Ткачук; к. філос. н., доц. В. М. Циба; заступник декана факультету гуманітарних наук НаУКМА, ст. викл. Я. І. Юринець; ст. викл. Ю. Ю. Макух; ст. викл. О. С. С'єдін; методист кафедри О. А. Байрак; представники ринку праці, *стейкголдери освітньої програми НаУКМА* за спеціальністю 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти: завідувач кафедри філософії Одеського національного університету імені І. І. Мечникова, д. філос. н., проф. І. В. Голубович; професор кафедри логіки Київського національного університету імені Тараса Шевченка, д. філос. н., проф. О. В. Щербина; програмний директор ГО «Інтерньюз Україна» А. В. Кулаков; Всеукраїнської благодійної організації «Українська фундація правової допомоги», випускник НаУКМА, к. філос. н. М. О. Сіома.

СЛУХАЛИ: Про результати моніторингу освітньої програми НаУКМА за спеціальністю 033 «Філософія» галузі знань 03 «Гуманітарні науки» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти.

ВИСТУПИЛИ: Гарант програми, зав. кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА, д. філос. н., проф. В. І. Менжулін, спираючись на досвід розвитку спеціальності та безпосередньо ОП Філософія для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, відгуки студентів, випускників, зміни у кадровому складі кафедри, аргументував необхідність гармонізації компонент програми шляхом вдосконалення її структурно-логічної схеми. Зокрема блок нормативних дисциплін, присвячених історії західної філософії, викладається для студентів програми впродовж усіх чотирьох років навчання, причому сучасна західна філософія викладається головним чином в останньому (восьмому семестрі), тоді як блок нормативних дисциплін, присвячених актуальним проблемам сучасної теоретичної та практичної філософії, починає викладатися ще на третьому році навчання. Окрім того, необхідність розгляду різноманітних актуальних питань сучасної філософії і, відповідно, потреба краще орієнтуватися у їхньому історичному формуванні, виникає під час прослуховування низки вибіркових професійно-орієнтованих дисциплін, на які студенти можуть записуватися вже на другому році навчання. Є структурний дисбаланс й у викладанні історії східної філософії: історія філософії південно-східної Азії викладається як нормативна дисципліна, тоді як історія індійської філософії – як вибіркова. Це

призводить до порушення структурно-логічної послідовності викладення матеріалу. Недостатньо ефективним видається проведення дослідницької практики на другому році навчання і захист курсових робіт у весняному семестрі. З метою уникнення зазначених недоліків є сенс сконцентрувати виклад нормативних дисциплін із загальнонаукової, загальнофафової та гуманітарної підготовки на першому році навчання, блок дисциплін з історії західної та східної філософії – на першому та другому роках навчання (оптимізувавши їхню тематику та рекомендовану літературу з урахуванням інших компонент програми), після чого (на третьому та четвертому роках навчання) зосередитися на проблематиці сучасної теоретичної та практичної філософії у її концептуальному та дисциплінарному розмаїтті, а поглиблена опанування історико-філософського матеріалу і вдосконалення навичок глибокого читання та інтерпретації класичних філософських текстів здійснювати за допомогою належним чином структурованих вибіркових дисциплін. Захист курсових робіт варто здійснювати не у весняному семестрі, а у літній (додатковий) період навчання у весняному семестрі; дослідницьку практику перенести з другого на четвертий рік навчання. Як зазначив В. І. Менжулін, варто також переглянути послідовність вибіркових компонент програми. В обговоренні взяли участь викладачі кафедри та стейкголдери програми, які визнали доречність запропонованих змін, зробивши також низку уточнень, зокрема щодо необхідності заміни дослідницької практики на практику переддипломну (проф. М. Л. Ткачук).

УХВАЛИЛИ: За результатами моніторингу освітньої програми «Філософія» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти (галузь знань 03 Гуманітарні науки, спеціальність 033 Філософія) в НаУКМА, динаміку її розвитку визнати як позитивну. З метою вдосконалення структурно-логічної схеми ОП розробити її нову редакцію (зі змінами), створивши для цього робочу групу у складі: Менжулін Вадим Ігорович – доктор філософських наук, професор, завідувач кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА, гарант програми, керівник проектної групи; Головащенко Сергій Іванович – доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА; Козловський Віктор Петрович – кандидат філософських наук, доцент, доцент кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА; Лютий Тарас Володимирович – доктор філософських наук, доцент, професор кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА; Ткачук Марина Леонідівна – доктор філософських наук, професор, професор кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА; Циба В'ячеслав Миколайович – кандидат філософських наук, доцент кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА; Юринець Ярина Ігорівна – заступник декана факультету гуманітарних наук НаУКМА, старший викладач кафедри філософії та релігієзнавства НаУКМА.

Завідувач кафедри
філософії та релігієзнавства

prof. В. І. Менжулін